

lipsind astfel pe Rareș de un aliat, așa cum fusese Vlad Înecatul, predecesorul lui Vlad Vintilă.

La începutul lunii mai fu trimis la Constantinopol cu instrumentele de ratificare a tratatului de pace cunoscutul, din 1531, sol Jan Ocieski¹. În răspunsul său, sultanul preciză că tratatul avea putere numai pînă la moartea sa, iar nu și pe timpul vieții urmașului său², așa cum crezuseră inițial polonii.

Noi tratative moldo-polone. Încheierea păcii, care a clarificat poziția Porții în conflictul moldo-polon, n-a făcut pe Rareș să renunțe la Pocuția. Din contră, el trimise, în iulie 1533, doi soli la rege: primul, Petru Vartic, sfetnicul său, care fu prins și reținut un timp de un rotmistru la Camenița, iar al doilea, Avram, care veni la Cracovia, împreună cu un sol turc, și care a stat de vorbă cu Iskrycki, șambelan al Cameniței, însărcinat cu apărarea acestei cetăți, în lipsa voievodului Podoliei³. Cum regele se deplasase în vara acestui an la Wilno, între altele, pentru a pregăti războiul cu Moscova, centrul tratativelor se mută în capitala Lituaniei. Acolo veniră și solii moldoveni⁴, vorbind de pace în termeni mai modești decît pînă atunci, purtîndu-se cu mai multă politețe, dar cerînd totuși Pocuția și pașaport, valabil pe o perioadă nu mai lungă de trei luni pentru o solie mare, compusă din sfetnicii domnului. Răspunsul regelui, de la sfîrșitul lui iulie, fu favorabil numai în ceea ce privește eliberarea pașaportului pentru reluarea tratativelor de pace⁵. Tot atunci apărură și solii noului han al tătarilor, Sahib Ghirei, care cerură regelui, în schimbul alianței oferite, daruri (soldă, tribut), amenințînd, în caz de refuz, că se vor uni cu Moscova și cu Moldova împotriva lui.

Sub aceste auspicii, regele ceru, la 25 iulie 1533, sfatul senatorilor: ce să răspundă tătarilor, dar mai ales cum să procedeze cu domnul Moldovei în cazul cînd prin ambasadorii pe care i-ar trimite va renunța la vechile sale pretenții asupra Pocuției și ar voi să încheie un tratat obișnuit, sau să reînnoiască pe cel precedent (1527), ținîndu-se seama de faptul că dușmănia fățișă a domnului față de rege nu trebuie neglijată cu totul. Cum pașaportul eliberat pentru solii săi era valabil, la cererea lui, numai pentru trei luni, regele aștepta răspunsul urgent al senatorilor, înainte de a sosi trimișii moldoveni⁶.

La 17 august, Tomicki, răspunzînd regelui, îi recomandă în chestiunea Moldovei mare precauție, căci acest dușman al regelui nu se poate asemăna cu nimeni altul sub raportul necredinței și șiretlicului său. Căci el nu încetează să ceară cu încăpăținare Pocuția și să caute pretutindeni ajutoare, fără a ține seama de dezavuarea sultanului. De aceea, după Tomicki, era foarte puțin probabil că va fi de bună credință în viitoarele tratative. Cu toate acestea, deși sultanul a recomandat polonilor să nu încheie tratate cu Rareș și cu alți supuși ai Porții, vicecancelarul sfătui pe rege să primească totuși solii lui mari

¹ A.T., XV, p. 333—335.

² A.T., XV, p. 449—451.

³ A.T., XV, p. 518—520.

⁴ Se aflau la Wilno la 24 iulie 1533, cf. A.T., XV, p. 506—510.

⁵ Regele către solul Avram și senatorii către boierii lui Rareș, din a doua jumătate a lunii iulie 1533, în A.T., XV, p. 520—523 și la Bogdan-Hurmuzaki, Supl. II—1, p. 77—79 (avînd ca dată numai anul 1533). Răspunsul regelui și al senatorilor a fost trimis la 30 iulie lui Tomicki la Cracovia, A.T., XV, p. 518—520.

⁶ A.T., XV, p. 510—511. Scrisoarea regelui fu primită de Tomicki la 7 august 1533, cf. Bogdan-Hurmuzaki, Supl. II—1, p. 71 și A.T., XV, p. 536.